

УДК 821.161.2-1.09 Кравців
DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2663-2691/2020-84-3>

ПОЕТИЧНІ ГРАНІ БОГДАНА КРАВЦІВА: ЖАНРОВО-СТИЛЬОВА СВОЄРІДНІСТЬ

Жураківська Олесьа Олександрівна,
учитель
Калуського ліцею імені Дмитра Бахматюка,
аспірант
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника
olesya110719944@gmail.com
orcid.org/0000-0002-2150-8458

Мета статті – розкрити специфіку художнього мислення Богдана Кравців, представити сучасну інтерпретацію поетичного тексту митця, проаналізувати фольклорно-міфологічні образи-символи, пояснити їхню семантику, походження з урахуванням як народного світогляду, так і авторського індивідуального поетичного мислення; розглянути жанрово-стильову своєрідність лірики поета.

Методи. У дослідженні застосовано комплексний підхід, у який входять аналіз, синтез і узагальнення, герменевтичний та порівняльний методи, а також метод міфологічного аналізу. Комплексна методологія дозволила зіставити й узагальнити різні підходи до розуміння поетичного тексту.

Результати. У статті здійснено спробу схарактеризувати індивідуально-авторський стиль Богдана Кравців, проаналізувати жанрово-стильову своєрідність лірики митця та її змістові пласти. Висвітлено фольклорно-міфологічну основу творчості Богдана Кравців, багатство колористики поезії. Досліджено поезії мариністичної тематики, колоритні образи, насичені багатими асоціаціями. Образ – символ дороги є ключовим у ранній творчості Богдана Кравців. Стилістика збірки «Дорога» представлена романтикою вітаїзму. Серед домінантних засобів особливу увагу звернено на фольклорну основу й асоціативне мислення митця. У книзі Богдана Кравців «Глосарій : Сонети» представлено три цикли: історичний, родинно-побутовий, міфологічний. Автор обрав сонет як досконалу форму вірша, майстерно адаптував його до українського ґрунту. Варто зазначити, що творчість Богдана Кравців наскрізь інтертекстуальна. Митець високо цінував неокласиків, однак канонізовані строфи адаптував до власного ідіостилу: поєднав сонетну форму з елементами фольклорного стилю.

Висновки. У статті вперше запропоновано аналіз художнього інструментарію, ідіостилу, жанрово-стильової матриці, що характеризують поетичну творчість Богдана Кравців, яка насичена фольклорними мотивами та репрезентує міфологічний світогляд і водночас українську національну самобутність. Дослідження ідіостилу окремого митця дає панорамне бачення його творчості в літературному контексті загалом. Варто зазначити, що унікальним явищем індивідуального стилю Богдана Кравців є використання оксиморона як домінантного художнього засобу, семіметафор, що репрезентують душевний стан митця в його екзистенційному пошуку енергії та творчих сил. Отже, творчість поета-емігранта багатогранна, адже увібрала в себе європейські й українські здобутки культури. Результати дослідження можуть бути використані для подальшого наукового осмислення творчості Богдана Кравців в контексті еміграційної літератури, а також під час написання статей, дипломних, магістерських та кандидатських робіт, у доповідях наукових конференцій.

Ключові слова: ідіостиль, сонет, колористика, евфонія, образ, символ, міф, фольклор.

THE POETIC FACETS OF BOHDAN KRAVTSIV: GENRE-STYLE PECULIARITY

Zhurakivska Olesia Oleksandrivna,
Teacher
Kalush Lyceum named after Dmytro Bakhmatyuk,
Postgraduate Student
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
olesya110719944@gmail.com
orcid.org/0000-0002-2150-8458

Purpose. The purpose of the article is to discover the specificity of Bohdan Kravtsiv's artistic thinking, to present modern interpretation of author's lyric poetry, to analyze the folklore-mythological image-symbols, to explain their meaning and etymology considering national outlook and individual poetic thinking; to highlight the genre-style peculiarity of Bohdan Kravtsiv's lyrics.

Methods. The integrated approach of the article includes analysis, synthesis and generalization, hermeneutic and comparative methods and also the method of mythological analysis. The complex methodology allowed us to compare and summarize different approaches to understanding poetic text.

Results. The article attempts to characterize Bohdan Kravtsiv's individual style, analyze the genres and the stylistic manner of his lyric poetry. The folkloristic and mythological background of Kravtsiv's poems and the variety of colours are highlighted. Marine poetry, colorful images, rich in associations, are analyzed. The image-symbol of the road is prevalent in the early poems of Bohdan Kravtsiv. The stylistics of the poetic book "The Road" is represented by the romantic of vitalism. Among the dominant means, special attention is paid to the folklore basis and associative thinking of the artist. Bohdan Kravtsiv's book "Glossary: Sonnets" presents three cycles: historical, family, mythological. The author chose the sonnet as a perfect form of poetry, skillfully adapted it to the Ukrainian basis. It is worth noting that Bohdan Kravtsiv's poems are thoroughly intertextual. The artist valued highly the neoclassicists, but adapted the canonized stanzas to his own individual style: he combined the sonnet form with elements of folk style.

Conclusions. The research presents the first attempt of the analysis of the artistic instruments, individual style, genre-style matrix, that characterize the poetic creation of Bohdan Kravtsiv, which is satiated with folk motives and represents mythological world outlook and Ukrainian national originality. Thus, the creation of the poet-emigrant is multifaceted, because it absorbed European and Ukrainian cultural achievements. The interpretation of the author's individual style gives the panoramic vision of his creation in the common literary context. It should be noted that a unique phenomenon of Bohdan Kravtsiv's individual style is the using of oxymoron as the dominant artistic means, semimetaphors representing the artist's emotional feelings during the existential search for energy and creative forces. The results of the scientific research could be used for further scientific comprehension of Bohdan Kravtsiv's creation in the context of émigré literature. These materials could be used for the report of scientific conference and for writing articles, diploma, master's and Phd works.

Key words: individual style, sonnet, colours, euphony, image, symbol, myth, folklore.

1. Вступ

Серед «когорти митців, що жили й творили «під чужим небом», але не загубили рідні традиції, не забули своє коріння, а внесли лепту в українську культуру, поєднали традиції і новаторство, етнічні риси та європейські» (Войтович, 2002) височіє постать Богдана Кравців, поета, літературознавця, редактора, видавця, культурного діяча, талановитого сина рідної землі, глибинного патріота.

Мета дослідження полягає у ґрунтовному аналізі художнього мислення Богдана Кравців, у сучасній інтерпретації поетичного тексту митця. З метою досягнення мети автор ставить перед собою такі **завдання**: розкрити фольклорно-міфологічні образи-символи, пояснити їхню семантику, походження з урахуванням як народного світогляду, так і авторського індивідуального поетичного мислення; розглянути жанрово-стильову своєрідність лірики поета. **Методологія** дослідження поєднує аналіз, синтез і узагальнення, герменевтичний та порівняльний методи, а також метод міфологічного аналізу. Комплексна методологія дозволила зіставити й узагальнити різні підходи до розуміння поетичного тексту.

2. Творчість Богдана Кравців в рецепції літературознавців

Серед сучасних праць, присвячених творчості Б. Кравців, варто виокремити розвідки Тараса Салиги (Салига, 1991) та Миколи Ільницького (Ільницький, 1992), присвячені творчості сонетарію та його генетичному зв'язку з відповідним циклом Івана Франка, енциклопедичне видання М. Ільницького (Ільницький, 2003–2019). Богдан Рубчак аналізує еволюцію творчого методу Б. Кравців, велику увагу приділяє творенню метафори у статті «У колі Хорса» (Рубчак, 1985). Високу спроможність таланту вбачає у творчості Богдана Кравців Є. Маланюк, вказує на досконалість сонета, конденсат думки в поетичному слові (Маланюк, 1934: 11). «Фольклорні» сонети Б. Кравців аналізує Ю. Шерех і відзначає такі прикметні риси поетичного почерку митця, як: пластичність, малювання словом, насичення елементами фольклорної пісні (Шерех, 1998). «Елегантну вишуканість форми» убачав у творчості Б. Кравців Богдан Бойчук (Бойчук, 1969). О. Тарнавський доводить поетичну спорідненість на формальному і тематичному рівнях Б. Кравців та Максима Рильського (Тарнавський, 1977). Найповнішим є зібране видання «Богдан Кравців. Під рідними і зорями чужими» (Салига, Васишин, 2018).

Ґрунтовного і всеохопного монографічного дослідження багатогранної творчості Б. Кравців ще немає. Яскравою є еволюція творчого методу автора, однак окремі константи залишаються в кожній книзі. Це скрупульозний добір лексики, поєднання елементів різних напрямів, побудова твору навколо потужного енергетичного центру – України.

3. Опоектизований образ дороги в однойменній збірці Б. Кравців

Рання творчість митця підписана псевдонімами «Граф, Остап, Самітний олень, Шевчик» (Ільницький, 2003–2019). У першій збірці поезій «Дорога» зримо постають такі образи: кораблі мрій, паперові човни, світлі острови, далекі країни. Без сумніву, неоромантичний стиль пронизує поезію митця, та згодом основні напрями поетичної дороги перегукуються із творчістю поетів «празької школи». Найбільш помітним явищем у поезіях Богдана Кравців є неокласична стилістична спорідненість. На думку Богдана Бойчука, у збірці «Дорога» «виявляється многогранне багатство засобів: різномірна ритмічна конструкція, від вірша до вірша міняється строфічна будова, є тут навіть дуже цікавий цикл прозо-поезії «Казка вогню», яка, на відміну від його тодішніх регулярних строф, вирізняється органічністю і нескованістю та філософською вдумливістю» (Кравців, 1978: 8).

У поезіях «Я незнамому навстріч <...>», «Кораблі», «До островів світлих» Б. Кравців звертається до мариністичної тематики. «Богдану Кравціву не тільки імпонувала новітня поетика, розроблювана східноукраїнськими авангардистами, але були близькими і тематичні напрями, до яких вони щойно почали звертатися. Він і О. Влизько в українській поезії 20–30-х рр. були визнаними поетами-мариністами» (Бойчук, 1969: 5). Але якщо О. Влизько «оспівував Чорне море, де «тріпотять серця» і «суворий владар вікінг свій провадить корабель» (Кравців, 1938: 73), то Б. Кравців творить свої крилаті – поезії-дари:

*Я незнамому навстріч зряджаю удень кораблі:
лопотять так весело, мов крила, їх паруси білі
і до них розсипаються сонце і гомоном хвилі –
І несуть їх одважні вітри до чужої землі.*

*А як дні погасають й самотні ідуть вечори –
я не жду кораблів, що далеко-далеко на морі,
що без впину пливають, поринають в світи неозорі
і незнамому навстріч везуть завжди нові дари (Кравців, 1978: 27).*

Б. Кравців відшліфовував свій авторський почерк до досконалості форми, незвичності поєднання, на перший погляд, непокєднуваного, таланту поета-художника. На останньому акцентуємо увагу тому, що колористика стає одним із ключових засобів творення поетичного тла, набуває символічного змісту. Власне, поезія Б. Кравцева елітарна, бо синтезувала в собі риси талановитих сучасників, саме тому Остап Тарнавський підкреслив, що творчість Б. Кравцева – «вислід літературної начитаності» (Тарнавський, 1977: 22).

Автор майстерно володіє словесним живописом, асоціаціями. Його образи – рельєфні, гнучкі, колоритні:

*Полонила ось серце дорога,
Мов змія золотаста і лиява!
(Вбік – село і струнки оборози,
а далеко – і курява й синява <...>)*

*Гей, це ти ж в далечині закликала,
як втомляло життя, наче сплін,
коли снилися гори і скали,
п'янив очі ясний небосклін!* (Кравців, 1978: 31).

Вічна динаміка життя, шлях, що тягне в майбутнє, асоціюється із «золотастою» змією, тому митець – вічний мандрівник, чи то приречений, чи то обдарований. «Елегантна вишуканість форми і багатство поетичного словника поезії Кравців мали, напевно, історичне значення в розвитку сучасної йому літератури Західної України» (Бойчук, 1969: 267). Б. Кравців зростив свої поезії на фольклорному ґрунті. Відтак українські давні символи місяця, сонця в його інтерпретації нашаровуються новими смислами:

*Тим, що в дорозі мають за друга
і за кохання тільки багаття,
в яким згоряють, як шлях бездомні,
їх сміле серце й одважні думи, –*

*всім тим в дорозі, місяцю ясен,
дай же багато золота-срібла,
світлого сяйва, хай воно душі
і бездоріжжя й шляхи освітить, –*

*то ізрадіють ті, що в дорозі,
ой, що в дорозі зимної ночі,
то ізрадіють, місяцю ясен,
поки їм зійде світлеє сонце!* (Кравців, 1978: 36).

Запозичені з фольклору художні засоби (рефрен, безсистемний повтор, специфічна лексика: «ясен», «ізрадіють», використання епіграфа з колядки «ой забарився місяць у крузі») не просто створюють народний колорит, а привертають увагу до філософських тем, апелюваних суто до українського народу, що, на жаль, приречений довго блукати й шукати сонце. Невипадково згадується сюжет твору Олександра Олеся «По дорозі в казку». Творчість Б. Кравців взагалі наскрізь інтертекстуальна, тому її не можна сприймати поверхово: як переспів фольклорних жанрів чи як наслідування знаних майстрів. Б. Кравців, як відомо, високо цінував неокласиків, однак канонізовані строфи він адаптував до власного ідіостилу: «намагається поєднати сонетну форму і пластичність зображення з елементами фольклорного стилю, елементами фольклорної пісні, яка, як відомо, наставлена радше музично, магієно, ніж пластично» (Шерех, 1998: 232). Така ж особливість спостерігається в інтимній ліриці поета. Цикл «Три сонети» – це оспівування кохання до української Беатріче:

*Молитися тобі: цвісти, кохати –
Отак, як я молюсь зірницї ранній,
Коли душа росте, цвіте на грані
Дня й ночі – в тайни повних і багатих.*

*Імла світанком із низької хати
Виводить терем, криє стіни драпі, –
Кохання так на синьому екрані
У фільм вабливий, в казку розснувати! <...>*

*Засяє радість росами довкола, –
І затремтять пісні у серці мому,
І світ кудись в танках і ритмах рине!* (Кравців, 1978: 54).

Звертаємо увагу на потужну настроєвість поезії: кохання звучить молитовно, облагогороджується духовним зростанням (уособлення «душа росте, цвіте на грані»); раптом – різка зміна: кохання порівнюється з добрим фільмом «на синьому екрані» (синій зазвичай у словниках символів трактується як щось нездійсненне, утопічне). Функцію передачі експресії кохання бере на себе евфонія, представлена алітерацією «з», що плавно переходить

у «с», асонансом «і». Б. Кравців чудово володіє засобом контрасту (день – ніч, синій – золотий), асоціативним мисленням (роси = танки = ритми = танки – глибока синестезія), тому поезія радше нагадує музику кохання, ніж класичний сонет. Настрій розвивається динамічно. Це доводить другий сонет :

Моя! <...> Й немає слів – слова в полоні,
Коли душа горить, дждавши жнива,
Цілує жниці стиглі груди нива,
Пестить колоссям, мов ніжні долоні.
Сп'яніла сонцем далеч небосклонів
Не квітне рожами – сталева, сива,
Не квітне ранками душа щаслива,
Коли досягнуть юні вина в лоні.
Спалиться сонце! Стопиться в зеніті!
На землю бризки, промені вогнями,
На груди золотом колосся житне.
Пісням в полудне сміхом не дзвеніти!
Жара жорстока, мовчанка над нами.

І тільки: Ти! – моє всевладне: жити! (Кравців, 1978: 54–55).

Тут, безумовно, кульмінація почуттів. Особливого художнього ефекту додає лексика на позначення вогню («душа горить», «сп'яніла сонцем далеч», «палиться сонцем», «промені вогнями», «жара жорстока»), однак автор ще підсилює її великою кількістю риторичних окликів, що надає поезії пафосу й особливого інтонаційного звучання. Можемо провести паралель зі збіркою Д. Рихтицької «Магія вогню»: «Але час також / Зменшує напругу / Шалених вогнів – / З бурхливого спалаху – / До ніжно притишеного / Запалу – / Жеврінням жару – / Незгасних надій / У собі <...>» (Рихтицька, 2000: 147). Усе в житті, як і у природі, має свій розквіт і своє згасання, автор доводить це у третьому сонеті:

*Я сам <...> Корюся самоті нежданій,
павук нитки снує по синій стелі.
Ідесь в німому божевіллі скелі,
що вмерло сонце, згасло в океані* (Кравців, 1978: 55).

Відчувається кардинальна зміна настрою: ліричний герой залишається творити сам. Тепла гама плавно переходить у холодну. Замість золота – дзвінке срібло, синя стеля. Із великого кохання-натхнення народжуються вірші:

*Іхтось простий сопілкою у полі
Дзвінке срібло піснями розсипає –
І я різьблю свої сонети в тиші* (Кравців, 1978: 55).

Емоційну складову частину сонетів Б. Кравціва Євген Маланюк назвав «одуховленою енергією мови» (Маланюк, 1934: 71). Власне, творчість Б. Кравціва зорієнтована передусім на молоде покоління: «Саме із середовища тієї молоді зможуть вийти і вийдуть нові письменники. Ця ж молодь переживає багато, куди більше за своїх батьків. Речевніше і поважніше за старше покоління вона дивиться на життя. Куди більше проблем ставить воно перед нею. Дійсності не вбирає ніякими прикрасами й ілюзіями, бере її такою, якою вона є» (Кравців, 1934: 90). Митець силу народу вбачає в єдності поколінь, дотриманні традицій, тому у своїй поезії звертається до давніх джерел, уживає слова зі словника народної поетики. Тому зовсім не випадково, як стверджують літературознавці, у творчості поета поєднуються «гармонійний класицизм, який має доцентричну спрямованість, та народні традиційні надбання, які є динамічні, барокові. Таке поєднання непокінченного – чи не найцікавіша стилістична властивість поезії Кравціва» (Кравців, 1978: 11). Справді, поезії митця пронизані філософською вдумливістю над призначенням людини та її сутності. «Тож маяв май, танковим плинув кроком, / тож червень червінню серця обмарив – / і вже тверді, роковані нам роки / одмірюють дні радощів і змарги. / І вже полукіпкі важкі на нивах / і серця щільники на мед багаті, / і щасним трудом і жагою жнива / ситнішає нам багаття» (Кравців, 1978: 12).

Збірка «Під чужими зорями» (1941 р.) написана в еміграції. Переважає мотив розлуки з Україною. Кажуть, що страждання має свою мову. Саме болем перейняті поезії Богдана Кравціва в цей період. Поет Б. Рубчак зазначає : «Збірка «Під чужими зорями» була характерною збіркою, вирваною із ґрунту людини і розхитаною психологічно новими і негуманними обставинами Другої світової війни» (Кравців, 1978: 13).

4. Поетична зрілість Б. Кравціва у книзі «Глосарій: Сонети»

Справжньою вершиною творчості поета вважається збірка «Глосарій: Сонети» (1974 р.), що складається із трьох циклів. Перший – історичний (міфологічна давнина, княжі міжусобиці, набіги татарських орд, доба козаччини, Коліївщина, згодом – Гуляй-поле). Історичні кола трагедій перетинаються з долями історичних осіб. Другий тематичний цикл складається з таких домінант, як: кохання, весілля, рід. Юність, залицання, любов, весілля синтезуються й доходять своєрідного апогею – господарського ритуалу випікання короваю: «Зберуть муки з семи стогів пшениці, / що Хорс її в сімох млинах молів, / і туку масла від семи коров, / з сімох криниць погожої водиці» (Кравців, 1978: 15).

Магія числа «сім» уособлює самодостатність українського роду (Бог творив світ 6 днів, а на сьомий відпочивав). Цикл праці й відпочинку дає щедрі плоди: достаток, гармонію, весілля і продовження роду. Поезія має виражене імпліцитне значення: сила українців – у традиціях, що сягають корінням язичницьких часів (слов'янський

бог Хорс). Хліб, випечений берегинєю роду, обтуленого любов'ю pracowитих рук, – це давній культовий символ, що супроводжує людину в найвідповідальніші миті життєвої дороги.

Третій цикл – троїсті кола повір'їв, ритуалів і демонології. Для цих поезій характерні вишукані метафори, динаміка емоційної композиції сонета: «І зелен-зілля, й зеленяві клени, / і прозелень примхлива, наче мить. / Дитячі очі й зорі день зелений / прозорим зеленцем обзеленить» (Кравців, 1978: 16).

Зілля пам'яті одразу налаштовує читача на реєстр смутку. Богдан Кравців у поезії «Праосінь» вимальовує осінню меланхолію, що звучить алітерацією «з» у накопиченні спільнокорених слів із семою відповідного кольору. Взявши за епіграф цитату М. Зерова зі збірки «Камена», автор підкреслює знаковість неокласика у формуванні світогляду та творчого методу. Однак унікальним явищем ідіостилю Б. Кравціва є використання оксимо-рона як домінантного художнього засобу: осінь спочатку асоціюється із зеленим кольором, розквітом, буянням, а згодом – із зеленою отрутою, що затьмарює зорі й зір:

*Промаять маєм дні зеленкуваті,
нестиглих ягід спраглі і вина –
і молодість нестримна й захватна
порветься зазелень барвінок рвати.
Та сплинуть з плес вінки зелені рути,
любов гарячим процвіте жар-зіллям,
і в глеках літошніх досягне вмиць
данням терпким прозелень отрути.
То праосінь, кмітлива ворожила,
зелінкою нам зорі й зір затьмить* (Кравців, 1978: 307).

«У поезії яскраво виражений «сонетний замок» (теза – антитеза – синтез), зміна настроїв завершується апогеєм в останньому терцеті, де образ осені демонізується» (Жураківська, 2020). Унікальність сонета спостеріг І. Качуровський, назвав його «королем строф» (Качуровський, 1938). Недаремно М. Слабошпицький іменує Богдана Кравціва «великим фаворизатором сонета» (Слабошпицький, 2006). Конденсація думок, вражень і почуттів, майстерність у звукописі рядків та оркестрації строф, блискуче опанування повторень і паралелізмів, осмислення вимог класичної форми та її модифікації репрезентують сонетарій митця серед інших творців цього жанру: «У першому ряді поетів – майстрів сучасної української літератури стоїть, безумовно, Богдан Кравців» (Рубчак, 1975: 28), творчість якого поєднала стриманість неокласиків, настроєвість імпресіоністів і глибoku задуму екзистенціалістів.

Своєрідний автопортрет поета вимальовує Богдан Кравців у вірші “Ars poetica”, назва вказує на зв'язок з однойменними творами Горація та Поля Верлена. Власне, імпресіоністичні віяння, задекларовані Верленом, знайшли яскраве відображення в поезії Б. Кравціва. Настроєвість та малювання моменту творяться за допомогою глибокої метафори: «І вже ось літо відтрубило сурмою. / Все менше чару, захвату і скрику – / і вривану мелодію зажурило / Виводить вечір під осінню скрипку» (Кравців, 1978: 235).

Художній ефект досягається за допомогою евфонії поезії, звукові ефекти (алітеризовані *с, р*, асонансовані *і, о*) автор творить на основі асоціативних зв'язків. Ідейно-сміслові вістря поезії – семіметафора «*вривана мелодія зажурило*» репрезентує душевний стан митця в його екзистенційному пошуку енергії та творчих сил. Цікаво, що вечір в уяві автора схожий на скрипача. Цей образ насичений потужним струменем ліризму, меланхолії. Образ-символ скрипача знайшов глибоке втілення в еміграційній літературі. Скажімо, Дарія Рихтицька роздумує над філософськими проблемами життя людини в чужому світі, серце ліричної героїні переповнене нотами ностальгії, туги, суму, щему: «Скрипачу! / Заграй / Мені / Сумної / Немов печаль / Мелодії, / Що полум'ям / Горить / В моїй душі / Заграй / Ще раз – / Щоб я почувала / Схлип / Скрипок <...>» (Рихтицька, 1998: 289).

Богдан Кравців звертається до свого творчого наставника – Миколи Зерова, бо відчуває спорідненість душ та мистецької долі:

*І тугу, й гострий біль, тривожних днів неспокій
розводив гоже ти в майстерності високій
сонетів різьблених, станких олександрин,
стоявши, наче жрець – між варварів один <...>* (Кравців, 1978: 133).

Майстерно зображено ідіостиль М. Зерова за допомогою епітетів «сонетів різьблених», «станких олександрин», порівняння «наче жрець». В українській міфології «жрець – людина, яка виконує функції посередника між віруючими і надприродними силами, а також здійснених релігійних обрядів. У давнину кожне плем'я чи поселення мало свого волхва. Усіх їх очолював головний волхв – Жрець вождя <...> Тільки жрець і волхви мали право входити до святилища храму» (Войтович, 2002: 179). Автор акцентує увагу на сакральності значення творчості митця в контексті культури.

5. Висновки

Творчий пошук митця розпочинався із символізму та неоромантизму, але в контексті неокласичних традицій сягнув апогею. Строгість форми та скрупульозність добору художніх засобів стали для Б. Кравціва творчим законом, автор дбав не лише про композиційну складову частину, а й про духовне вістря поезії, її емоційний темпоритм. Ідіостиль Б. Кравціва відмінний від творчості інших поетів порубіжжя. Митець зумів сконцентрувати у своїй творчості найкращі здобутки стилістики М. Рильського, досконалої форми М. Зерова, дух нездоланності І. Франка, міфологізм Б. Рубчака, однак відшліфував унікальний авторський почерк у творенні глибокої

метафори, звукових ефектів, символіки кольору. До того ж Богдан Кравців був «людиною двородиною, – другою родиною була Україна, і у творчому сенсі між цими двома родинами не було конфлікту, а було природне доповнення» (Кравців, 1978: 7).

Дослідження еміграційної літератури актуальне в сучасному літературознавстві, оскільки йдеться про повернені імена в історії української культури. Серед таких постатей – письменник, літературознавець, перекладач Б. Кравців. Ідіостиль митця полягає в переосмисленні українських міфів, повір'їв, обрядових дійств. Автор закодував у своїй творчості моральні уроки досвіду поколінь та глибоку ностальгію за можливістю творити на рідній землі.

Література:

1. Богдан Кравців. Під рідними і зорями чужими / упоряд. Т. Салига, І. Василюшин. Львів : Світ, 2018. 648 с.
2. Бойчук Б. Богдан Кравців. *Координати. Антологія сучасної української поезії на Заході* : у 2-х т. Нью-Йорк, 1969. Т. 1 : Сучасність. 372 с.
3. Войтович В. Українська міфологія. Київ : Либідь, 2002. 664 с.
4. Жураківська О. Феномен творчості Богдана Кравціва в контексті еміграційної літератури. *Мова та культура : сучасні аспекти співвідношення*. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 4 с.
5. Ільницький М. «І жмут цілющих слів» : Поетична творчість Богдана Кравціва. *Українська мова і література в школі*. 1992. № 11/12. С. 33–39.
6. Качуровський І. Король-сонет. Сонет, його історія й теорія. *Генерика і архітектоніка*. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 130–150.
7. Кравців Б. Завжди обличчям до бурі. *Дон Кіхот в Альказарі*. Львів, 1938. С. 83–84.
8. Кравців Б. Зібрані твори. Нью-Йорк : Вид-во Нью-Йоркської групи, 1978. Т. 1. 380 с.
9. Кравців Б. Слово від молодих. *Дажбог*. 1934. Ч. 7. С. 90.
10. Маланюк Є. Пісня пісень. *Вісник, місячник літератури, мистецького, науки й громадського життя*. Львів, 1935. Т. 4. Кн. 12. С. 930.
11. Маланюк Є. Сонети і строфи. *Вісник, місячник літератури, мистецького, науки й громадського життя*. Львів, 1934. Т. 1. Кн. 1. С. 71–72.
12. Рихтицька Д. Крижаний цвіт. Дітройт, 1998. 311 с.
13. Рихтицька Д. Магія вогню. Дітройт, 2000. 270 с.
14. Рубчак Б. В колі Хорса (про поезію Кравцева). *Сучасність*. 1975. Ч. 1.
15. Салига Т. З євшаном крізь долю. *Дзвін*. 1991. № 12. С. 131–138.
16. Слабошпицький М. Колекціонер : Богдан Кравців. *Двадцять п'ять поетів української діаспори*. Київ : Ярославів Вал, 2006. С. 323–337.
17. Тарнавський О. Поетичний шлях Богдана Кравціва. *Сучасність*. 1977. Ч. 11 (203). С. 22.
18. Шерех Ю. Пороги і Запоріжжя. Харків : Фоліо, 1998. Т. 1. 431 с.
19. Ільницький М. Кравців Богдан-Юрій Миколайович. *Енциклопедія сучасної України* : у 30-ти т / ред. І. Дзюба ; НАН України, НТШ, Координаційне бюро енциклопедії сучасної України НАН України. Київ, 2003–2019.

References:

1. Bohdan Kravtsiv. Pid ridnymi i chuzhymy zoriamy. [Under native and alien stars] / order. T. Saliga, I. Vasilyshyn. Lviv: World, 2018. 648 p. [in Ukrainian]
2. Boychuk B. Bogdan Kravtsiv [Bogdan Kravtsiv]. Coordinates. Anthology of modern. Ukr. poetry in the West: in two books. V. 1. Modernity. New York, 1969. 372 p. [in Ukrainian]
3. Voitovich V. Bogdan Kravtsiv. [Ukrainian mythology]. K.: Lybid, 2002. 664 p. [in Ukrainian]
4. Zhurakivska O. Fenomen tvorchosti Bohdana kravtsiva u konteksti emihratsiinoi literatury. [The Phenomenon of Bogdan Kravtsiv's Creativity in the Context of Emigration Literature]. Language and Culture: Modern Aspects of Relationship. Kherson: Helvetik Publishing House. 2020. 4 p. [in Ukrainian]
5. Ilnitsky M. "I zhmут tsiliushchykh poetychnykh sliv" : (poetychna tvorchist Bohdana Kravtsiva). ["And the shred of healing words": (Poetic work of Bohdan Kravtsiv)]. UMLSH. 1992. № 11/12. Pp. 33–39. [in Ukrainian]
6. Ilnitskyi. M. Kravtsiv Bohdan-Yurii Mykolaiovych. Entsyklopediia suchasnoi Ukrainy (Encyclopedia of modern Ukraine) : u 30 t / za red. I.M. Dziuba. NAN Ukrainy, NTSh, Koordynatsiine biuro entsyklopedii suchasnoi Ukrainy NAN Ukrainy. K., 2003–2019. [in Ukrainian]
7. Kachurovsky I. Korol-sonet. Sonet, yoho istoriia y teoriia. [Sonnet King. Sonnet, its history and theory]. Generics and architectonics. K.: Kind. House "Kyiv-Mohyla Academy", 2008. P. 130–150. [in Ukrainian]
8. Kravtsov B. Zavzhdy oblychchiam do buri. [Always Face the Storm]. Don Quixote in Alcazar. Lviv. 1938. P. 83–84. [in Ukrainian]
9. Kravtsiv B. Zibrani tvory. [Collected Works]. New York: A New York Group appearance. 1978. Vol. 1. 380 p. [in Ukrainian]
10. Kravtsov B. Slovo vid molodykh. [The word from the young]. Dazhbog. 1934. Part 7. P. 90. [in Ukrainian]
11. Malaniuk E. Pisnia pisen. [Song of song]. Bulletin, lit.-moon, artist, science and community. life. Lviv, 1935. Vol. 4. Book. 12. P. 930. [in Ukrainian]

12. Malaniuk. E. Sonety i strofy. [Sonnets and stanzas]. Bulletin, Month of Months, Artists, Sciences and Communities. life. Lviv, 1934. Vol. 1.1, pp. 71–72. [in Ukrainian]
13. Rikhtytska. D. Kryzhanyi tsvit. [Ice Flower]. Detroit, 1998. – 311 p. [in Ukrainian]
14. Rikhtytska D. Mahiia vohniu. [The magic of fire]. Detroit, 2000. 270 p. [in Ukrainian]
15. Rubchak B. V koli Khorsa. [In the circle of Hors <...>] Modernity. 1975. Part 1. [in Ukrainian]
16. Saliga T. Z yevshanom kriz doliu. [With the yevshan through fate]. Bell. 1991. № 12. S. 131–138. [in Ukrainian]
17. Slaboshpitsky M. Koleksioner : Bohdan Kravtsiv. Dvadtsiat piat poetiv ukrainskoi diaspori. [Collector: Bogdan Kravtsiv // Twenty-Five Poets of the Ukrainian Diaspora]. K. : Yaroslaviv Val, 2006. pp. 323–337. [in Ukrainian]
18. Tarnavsky O. Poetychnyi shliakh Bohdana Kravtsiva. [The poetic path of Bohdan Kravtsiv]. Modernity. 1977. Part 11 (203). P. 22. [in Ukrainian]
19. Sherekh Y. Porohy i Zaporizhzhia. [Thresholds and Zaporozhye.] T. 1. Kharkov: Folio. 1998. 431 p. [in Ukrainian]

Стаття надійшла до редакції 20.10.2020
The article was received 20 October 2020